

Uchwała Nr LIV/16/2023

Rady Miasta Skierniewice

z dnia 9 lutego 2023 r.

w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów”

na rok 2023 dla Miasta Skierniewice

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 i art.110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268, poz. 2270; z 2022 r., poz.1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127, 2140) Rada Miasta Skierniewice uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje gminny program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 dla Miasta Skierniewice, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Skierniewice.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Andrzej Melon

Załącznik do Uchwały Nr LIV/16/2023
Rady Miasta Skierniewice z dnia 9 lutego 2023 r.

GMINNY PROGRAM OSŁONOWY
„KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”
NA ROK 2023 DLA MIASTA SKIERNIEWICE

I. Podstawa prawna programu

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268, poz.2270 ; z 2022r., poz. 1, 66,1079,1692, 1700, 1812, 1967,2127,2140), dotyczącym podejmowania innych zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenia i realizacji programów osłonowych.

Wsparcia finansowego dla gminy w ramach programu udziela się na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania.

II. Cele programu

Cele programu, to:

- 1) zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie Gminy Miasto Skierniewice, wpisujących się w obszary wskazane w programie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023;
- 2) poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

I. Ocena sytuacji warunkująca realizację programu

Wyniki przeprowadzonych ogólnopolskich badań wskazują, iż ostatnie trzy lata (2020 - 2022) były bardzo trudne dla osób w wieku podeszłym, zwłaszcza ze względu na zagrożenia spowodowane wystąpieniem w Polsce pandemii COVID-19 wywołanej przez koronawirusa SARS-Covid-19. W tym czasie znacznie ograniczono lub zawieszono działania związane z aktywnością osób starszych. Obecnie w Gminie Miasto Skierniewice istotne jest kontynuowanie dotychczas realizowanych, ale i podejmowanie kolejnych działań w celu zapewnienia możliwości bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich środowiskach zamieszkania, w tym szczególnie w zakresie:

- 1) świadczenia usług wynikających z rozeznaczonych w środowiskach osób starszych potrzeb;
- 2) działań opartych na zawiązywaniu lokalnych partnerstw, polegających na nawiązaniu współpracy przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Skierniewicach z wolontariuszami (dotyczy też pomocy sąsiedzkiej);
- 3) poprawy poczucia bezpieczeństwa dla osób starszych i wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu (np.: zakupy, kontakt z lekarzem czy specjalistą);
- 4) możliwość samodzielnego funkcjonowania w środowisku zamieszkania poprzez dostęp do opasek bezpieczeństwa lub urządzenia bezpieczeństwa.

Jak wynika z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach, zapotrzebowanie na świadczone seniorom wsparcie stale rośnie. W ramach realizowanego w 2021 r. Programu „Wspieraj Seniora” wsparciem objęto 27 osób starszych, w 2022 r. objęto 30 osób, natomiast w styczniu i lutym 2023 r. zgłoszonych zostało 9 kolejnych seniorów.

Program jest elementem polityki społecznej Miasta Skierniewice, całkowicie wpisującym się w politykę społeczną państwa, w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów ze względu na wiek oraz stan zdrowia i odpowiadającym na potrzeby osób starszych.

Wobec wymogów ustanowienia programu osłonowego na poziomie gminy, staje się jak najbardziej zasadne, wprowadzenie niniejszego programu osłonowego.

I. Podmioty realizujące program

1. Do zadań gminy (Prezydenta Miasta) należy:

- 1) koordynacja, monitorowanie oraz nadzór nad realizacją programu w gminie;
 - 2) rozeznanie potrzeb seniorów w wieku 65 lat i więcej w danej gminie;
 - 3) przyjęcie uchwałą programu osłonowego na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej;
 - 4) złożenie do właściwego wojewody, za pośrednictwem CAS, wniosku na środki uwzględniając liczbę osób w wieku 65 lat i więcej oraz potrzeby występujące w danej gminie;
 - 5) przekazanie wojewodzie sprawozdania z realizacji programu:
 - a) sprawozdania z realizacji Modułu I,
 - b) sprawozdania z realizacji Modułu II.
2. Beneficjenci programu są obowiązani do wypełniania obowiązku informacyjnego, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. z 2021r. poz. 953);
3. Realizacja zgłoszeń seniorów, dokonywanych zarówno za pośrednictwem infolinii, jak również przyjmowanych bezpośrednio przez ośrodek pomocy społecznej/centrum usług społecznych.
4. Program realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Skierniewicach, jako jednostka samorządowa pomocy społecznej.

I. Adresaci programu

Adresatami programu są seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

II. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

1. Program będzie realizowany w terminie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. i obejmie swoim zasięgiem osoby w wieku podeszłym będące mieszkańcami Miasta Skierniewice. Do programu kwalifikują się osoby, które mają przyznane decyzją usługi opiekuńcze. Seniorzy mogą zgłaszać potrzebę wsparcia zarówno poprzez ogólnopolską infolinię, dzwoniąc pod bezpłatny numer telefonu 22 505 11 11, jak i bezpośrednio do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach z siedzibą przy Al. Niepodległości 4, tel: 46 833 39 48; 46 880 95 29, 46 880 95 37. Filia MOPR ul. Nowobielańska 92B tel.: 46 832 83 82, e-mail: sekretariat@moprskierniewice.pl, w godzinach jego urzędowania.

2. Realizacja programu obejmuje swoim zakresem dwa moduły:

- 1) Moduł I, angażujący do jego realizacji, oprócz pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach, także wolontariuszy, w tym również działaczy środowisk młodzieżowych i obywatelskich, świadczących codzienną pomoc seniorom

potrzebującym wsparcia. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach, realizujący zadania w programie, będą dbali i rzetelnie wykonywali pomoc oraz będą wspierali i monitorowali wykonywane przez wolontariuszy zadania.

- 2) Moduł II, mający na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu osób w podeszłym wieku poprzez dostęp tzw. „opieki na odległość”.

3. Formy organizacji i realizacji usługi wsparcia przez gminę w ramach programu:

- 1) samodzielnie, t.j.: poprzez wskazanych pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach wyznaczonych do programu lub wolontariuszy, w tym osób zamieszkujących najbliżej osób wymagających pomocy (pomoc sąsiedzka).

Moduł I – opis usługi wsparcia składającej się z następujących elementów:

- 1) wsparcia społecznego polegającego na spędzaniu wolnego czasu z seniorami w szczególności samotnie zamieszkującymi (np. spacery, rozmowy, wspólne sporządzanie posiłków, zakupów;

- 2) ułatwienia dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej poprzez:

- a) wsparcie/pomoc w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora lub pomoc w dowiezieniu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty,
- b) pomoc w zorganizowaniu transportu na szczepienia,
- c) pomoc w załatwieniu prostych spraw urzędowych, w zależności od możliwości osoby udzielającej wsparcia, i w razie konieczności – gdy obecność seniora jest niezbędna do załatwienia sprawy – pomoc w dowiezieniu seniora do urzędu.

- 3) wsparcia psychologicznego poprzez:

- a) informowanie o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów,
- b) w przypadku stwierdzenia zaistnienia potrzeby objęcia wsparciem z zakresu pomocy społecznej, np. w postaci specjalistycznego poradnictwa – w szczególności psychologicznego czy specjalistycznych usług opiekuńczych – osoba udzielająca wsparcia pomaga seniorowi dokonać czynności umożliwiających otrzymanie niezbędnego wsparcia, w szczególności za zgodą seniora powiadamia Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Skierniewicach.

- 4) wsparcia w czynnościach dnia codziennego poprzez:

- a) pomoc/ towarzyszenie na spacerze, w wyprowadzeniu psa itp.,
- b) pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu, w tym zapewnienie pomocy w miarę możliwości i zakresu wiedzy wolontariusza,
- c) pomoc w dostarczeniu produktów żywnościowych, np. z Polskiego Czerwonego Krzyża, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej czy Caritas,
- d) dostarczanie seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior),
- e) zakup oraz dostarczanie ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywa senior), o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł,
- f) wsparcie seniorów objętych programem w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi,
- g) pomoc/ towarzyszenie w zakresie załatwienia spraw urzędowych czy przy realizacji recept, pomoc świadczona przez osoby mieszkające w najbliższym sąsiedztwie seniora.

Moduł I – mechanizm udzielania pomocy składający się z:

- 1) kroku 1: Senior, decydując się na skorzystanie z pomocy przez wybór formy wsparcia określonej w programie, zgłasza się przez ogólnopolską infolinię 22 505 11 11 lub

bezpośrednio do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach.

Dla osób zgłaszających się bezpośrednio do MOPR w Skierniewicach, Ośrodek będzie prowadził oddzielną ewidencję.

- 2) kroku 2: Osoba przyjmująca zgłoszenie przekazuje prośbę o pomoc do właściwego, ze względu na miejsce zamieszkania seniora, ośrodka pomocy społecznej/ centrum usług społecznych.
- 3) kroku 3: Pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach ustala z seniorem zakres wsparcia oraz termin pierwszej wizyty w miejscu zamieszkania w celu zweryfikowania zgłoszonej potrzeby.
- 4) kroku 4. Pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach, po odbytej wizycie, określi szczegółowy zakres i terminy świadczenia usługi wsparcia.

Jeżeli pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach stwierdzi, iż senior kwalifikuje się do świadczeń z pomocy społecznej, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej – informuje o tym seniora. W takim przypadku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Skierniewicach wszczyna postępowanie w sprawie z urzędu.

Moduł II – opis usługi wsparcia, w którym w ramach programu seniorom w wieku 65 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” lub innego urządzenia bezpieczeństwa oraz obsługi systemu wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji:

1. przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
2. detektor upadku,
3. czujnik zdjęcia opaski/urządzenia,
4. lokalizator GPS,
5. funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
6. funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja),
7. funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizowanej opieki przez osoby

świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzka.

Opaska bezpieczeństwa lub inne urządzenie bezpieczeństwa będzie połączona z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce/urządzeniu, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą.

Opaska/urządzenie pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 65 lat i więcej powinna być, jak najprostsza w obsłudze. Gmina przy wyborze wykonawcy powinna uwzględnić także jakościowy aspekt usługi.

Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach (np. pracownika socjalnego czy opiekunkę środowiskową) lub wezwać służby ratunkowe.

Moduł II – mechanizm udzielania pomocy składający się z:

- 1) kroku 1: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Skierniewicach, jako jednostka samorządowa pomocy społecznej, rozeznaje potrzeby seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa” lub inne urządzenie bezpieczeństwa;
- 2) kroku 2: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Skierniewicach, jako jednostka samorządowa pomocy społecznej, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie

- przepisami prawa, dokonuje zakupu tzw. „opaski bezpieczeństwa” lub innego urządzenia bezpieczeństwa wraz z obsługą systemu u wybranego realizatora usługi;
- 3) kroku 3: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Skierniewicach, jako jednostka samorządowa pomocy społecznej, koordynuje i realizuje program na swoim terenie.

I. Finansowanie programu

1. Realizacja Programu „Korpus Wsparcia seniorów na 2023 rok będzie dofinansowana z dotacji celowej z budżetu państwa
2. W ramach programu na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej gminom udziela się wsparcia finansowego.
3. Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych programem, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.
4. Środki na realizację programu, zgodnie z art. 150 ustawy o finansach publicznych, przekazuje Wojewoda Łódzki, na podstawie złożonego przez gminę, za pośrednictwem CAS, zapotrzebowania (oddzielnie Moduł I i Moduł II).
5. Gmina, w ramach wydatkowanych środków z dotacji, zobowiązana jest do prowadzenia zestawienia dowodów księgowych potwierdzających wydatkowane środki, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120).
6. Program nie przewiduje progów procentowych na poszczególne wydatki. Przyznane środki należy wydatkować zgodnie z zasadą celowego i racjonalnego wydatkowania środków publicznych, przestrzegając dyscypliny finansów publicznych.
7. Niewykorzystana kwota dotacji podlega zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie o finansach publicznych.
8. Wydatkami kwalifikowalnymi w ramach Modułu I są, m.in., następujące koszty:
 - 1) wydatki związane z organizacją wolontariatu oraz wydatki związane z pomocą sąsiedzką, w tym m.in.: środki ochrony osobistej, zwrot kosztów dojazdu wolontariusza do seniorów lub dowozu seniorów, np. do lekarza, urzędu, w tym zwrot kosztów zakupu paliwa dla wolontariusza korzystającego z prywatnego samochodu przy realizacji zadań w ramach programu, bilety miejskie (koszty rozliczane według zasad określonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Skierniewicach),
 - 2) wydatki związane z organizacją pomocy sąsiedzkiej,
 - 3) ubezpieczenie OC w związku z obrotem gotówką oraz ubezpieczenie NNW,
 - 4) przyznanie dodatków dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach, bezpośrednio wykonujących zadanie w terenie lub rozeznających potrzeb seniorów w tym zakresie, w postaci dodatków specjalnych, nagród czy premii, zgodnie z przyjętym w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Skierniewicach regulaminem wynagradzania,

- 5) zwrot kosztów dojazdu do seniorów lub dowozu seniorów, np. do lekarza, w tym zwrot kosztów zakupu paliwa do samochodu służbowego wykorzystanego przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach do realizacji zadań w ramach programu, bilety miejskie,
 - 6) promocja projektu, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykuły w prasie lokalnej,
 - 7) identyfikatory dla osób realizujących program w terenie.
9. Wydatkami kwalifikowalnymi w ramach Modułu II są koszty niezbędne do prawidłowej realizacji zadania, w szczególności:
- 1) zakup urządzeń do świadczenia usługi „opieki na odległość” przy użyciu tzw. „opasek bezpieczeństwa” lub innego urządzenia bezpieczeństwa,
 - 2) zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu,
 - 3) przyznanie dodatków dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach bezpośrednio zaangażowanych w realizację programu, w postaci dodatków specjalnych, nagród czy premii, zgodnie z przyjętym w Miejskim Ośrodku Pomocy rodzinie w Skierniewicach regulaminem wynagradzania,
 - 4) promocja projektu, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej,
 - 5) koszt szkoleń dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach w zakresie obsługi systemu opieki na odległość, w przypadku gdy są oni bezpośrednim realizatorem przedmiotowej usługi.

I. Monitoring programu

1. Roczne sprawozdanie z realizacji programu Prezydent Miasta Skierniewice przekazuje do Wojewody Łódzkiego w terminie do dnia 30 stycznia 2024 r.
2. Sprawozdanie to uwzględnia dane, w tym m.in.:
 - a) rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem w ramach programu;
 - b) koszt realizacji usługi wsparcia;
 - c) poziom korzystania z opasek bezpieczeństwa lub innego urządzenia bezpieczeństwa mierzony jako liczba zgłoszeń seniorów poprzez opaskę bezpieczeństwa/urządzenie bezpieczeństwa do centrali obsługującej opaski bezpieczeństwa lub inne urządzenia bezpieczeństwa;
3. Sprawozdanie jest przekazywane w postaci elektronicznej, za pośrednictwem CAS.

IX. Ochrona danych osobowych

1. Minister Rodziny i Polityki Społecznej jest administratorem danych osobowych seniorów, udostępnianych za pośrednictwem infolinii, oraz danych kontaktowych przedstawicieli wojewodów, udostępnianych w związku z realizacją i rozliczeniem programu.

2. Wojewoda Łódzki jest administratorem danych kontaktowych przedstawicieli Gminy Miasto Skierniewice pozyskiwanych w ramach realizacji i rozliczania programu.
3. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Skierniewicach jest administratorem danych osobowych w zakresie danych osobowych pozyskanych dla celów realizacji programu i/ lub zlecenia udzielenia świadczenia w formie usługi wsparcia w ramach przedmiotowego programu.